

OCEANUL PLANETAR

ORIZONTAL: 1) Acest ocean a fost ultimul clasificat de către IHO (Organizația Internațională Hidrografică), în anul 2000. Numele lui a fost acceptat de doar 18 din cele 28 de state participante (din 193 state ale lumii) la sondajul organizat de IHO. Mai este numit Southern Ocean (Oceanul Sudic). **2)** Ți-l faci singur în viață ■ An (lat.) **3)** Invers în Arctic! ■ În Atlantic! ■ Numele polonez al fluviului de la granița dintre Germania și Polonia și care se varsă în Marea Baltică **4)** Cei șase fii ai lui Uranus și ai Gaiei au reprezentat prima generație divină, dinaintea olimpicienilor, cu care au purtat un război de zece ani și din care au ieșit învinși. Drept pedeapsă, Zeus i-a trimis în Tartar, cea mai adâncă regiune a lumii. Cel mai mare dintre ei, Oceanus, era zeul apelor curgătoare (pâraie, râuri, fluvii) și personificarea

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2				■					
3		■			■				
4						■			
5	■			■					
6									
7		■			■		■		■
8	■							■	
9			■			■			
10									

Oceanului Atlantic ■ Acest afluent al râului Barcău, situat în nord-vestul țării, traversează câmpia cu același nume, cea mai joasă subdiviziune a Câmpiei Someșului **5)** Plancton la sfârșit! ■ Țigăla semicilindrică din argilă arsă care învește acoperișul caselor dobrogene (pl.) **6)** Cele mai mari șapte suprafețe de uscat de pe suprafața Pământului dețin 27 % din întinderea planetei și sunt înconjurate de apele Oceanului Planetar. A opta mare suprafață de pământ, numită Zealandia (sau Tasmantis), a fost recent descoperită de oamenii de știință și se află 93 % sub nivelul Oceanului Pacific. **7)** Metal prețios aflat în concentrație mică, alături de alte 42 de metale, în nodulii polimetaliți de pe fundul oceanelor planetei. Nodulii se găsesc la o adâncime de peste 4 000 m, având un diametru de câțiva centimetri și o greutate care poate atinge chiar și 300 kg (simb. chim.). ■ Alifie preparată de femeile de la țară din diferite grăsimi și buruieni de leac (pop.) **8)** Acest ocean este cel mai întins (peste 50 % din Oceanul Planetar) și cel mai adânc (– 11 034 m, în Groapa Marianelor) de pe suprafața Pământului. Este urmașul unicului ocean de odinioară, numit Panthalassa, care înconjura unicul continent de atunci, numit Pangaea. **9)** Specie de pește de apă dulce (*Tinca tinca*) care trăiește pe fundul apelor cu un curs liniștit din toată Europa ■ Usturoi (reg.) ■ Canal în Ungaria care face legătura dintre fluviul Dunărea și lacul tectonic Balaton, cel mai mare lac din Europa Centrală (numit și „Marea Ungariei”) **10)** Această proprietate a apelor marine și oceanice reprezintă cantitatea de săruri dizolvată într-un litru de apă, exprimată în promile (‰, la mie), g/l sau g/kg. Oceanul Planetar are salinitatea de 35 ‰, Marea Neagră de 20 ‰, iar Marea Moartă de 342 ‰.

VERTICAL: 1) Regiune situată în jurul Polului Nord formată din uscat (partea nordică a statelor care au ieșire la Oceanul Arctic), apă (golfurile și mările situate la nord de Cercul Polar de Nord), zăpadă și gheață ■ Loc pentru ștampilă! **2)** *Cirrus, Cumulus, Stratus, Nimbostratus, Cirrocumulus, Cumulonimbus* ■ Comună din sudul Franței situată la o altitudine de 50 m deasupra nivelului mării și la 35 km distanță de Marea Mediterană **3)** Intrarea și ieșirea din Thassos, „insula de smarald” a Greciei, situată în nordul Mării Egee! ■ Acest pește răpitor oceanic (*Thunnus*) este foarte bun înotător, putând atinge peste 70 km/h. Datorită faptului că înoată neconținut temperatura corpului este mai mare cu 1 °C decât a apei în care se mișcă. Are o mare valoare comercială. ■ Anual fără hiat! **4)** Acest ocean este al doilea ca întindere și adâncime de pe suprafața Pământului. S-a format în urma deplasării plăcilor tectonice în lungul dorsalei în forma literei „S” și care a dus la destrămarea continentului unic Pangaea. În prezent se află în plină expansiune (creștere). **5)** 365 de zile sau 366 de zile odată la patru ani (bisect) ■ Vârful ... Jaya (numit Puncak Jaya până în anul 2005) este cel mai înalt vârf din Australia-Oceania (5 030 m) și se află în Noua

Guinee (partea ce revine Indoneziei), cea de-a doua mare insulă a Pământului. Face parte din „Cele șapte vârfuri”, cele mai înalte vârfuri din fiecare din cele șapte continente, fiind în același timp și cel mai înalt vârf de pe o insulă. **6)** Introduce al doilea termen al unei comparații ■ Atom încărcat cu electricitate ■ Băieții tatei **7)** Etnogeneza fără început! ■ ... Baer-Babynet se bazează pe forța Coriolis care explică deplasarea curenților oceanici spre dreapta în emisfera nordică și spre stânga în emisfera sudică (pl.) **8)** Acest ocean este al treilea ca suprafață și adâncime între oceanele Pământului. Are dorsala în forma literei „Y”, dar întoarsă, și apele cele mai calde. ■ Coasă fără diftong! **9)** Aceste mișcări ale apelor oceanice sunt orizontale, permanente și se desfășoară pe mari distanțe pe suprafața oceanelor. Cauza principală a formării lor o reprezintă vânturile permanente (alizeele, vânturile de vest și vânturile polare) și musonii. Formează în fiecare emisferă circuite. ■ La intrare în Ithaka, insula lui Ulise (Odiseu)! **10)** Aceste mișcări ale apelor oceanice sunt periodice, fiind cauzate de atracția Lunii (mai ales) și a Soarelui asupra Pământului. Se manifestă prin înaintarea apei pe uscat (flux) și prin retragerea ei de pe uscat (reflux). ■ Acest personaj biblic, înștiințat de Dumnezeu, construiește o barcă (arcă) în timpul potopului în care se urcă familia sa și câte două animale din fiecare specie. Ca semn al legământului făcut cu Dumnezeu, după ploaie apare curcubeul.

Dicționar: OUPIA.

Dezlegare: ANTARCTIC; ROST; ANNUM; CR; LA; ODRA; TITANI; IER; ON; OLANE; CONTINENTE; AU; IR; PACIFIC; LIN; AI; SIO; SALINITATE.